

**26. apríl –
2. máj 2021**

EURÓPSKY IMUNIZAČNÝ TÝŽDEŇ – INFORMÁCIA

Prvé pokusy o očkovanie osôb (vakcináciu) siahajú ďaleko do histórie. Objav tejto myšlienky znamenal revolúciu v prevencii infekčných ochorení.

Infekčné ochorenia predstavujú pre jedinca strach z choroby, bolestné prežívanie choroby a utrpenie, pre spoločnosť zasa nápor na zdravotníctvo a odčerpávanie financií. Toto je iba niekoľko dôvodov, prečo sa krajiny od éry Edwarda Jennera (anglický lekár, ktorý vykonal experimenty v oblasti imunitnej odpovedi u človeka) pohrávali s myšlienkou očkovania. 19. storočie a hlavne 20. storočie otvára pomyselné dvere očkovaniu, ktoré zavádzajú do svojich zdravotných politík už viaceré krajiny. Očkovacie látky majú veľký význam pri zachovaní života a zdravia. Sú najbezpečnejšou a najefektívnejšou formou ochrany pred infekčnými ochoreniami, znižujú ich výskyt, aj úmrtnosť na ne.

Príkladom, kedy jedine očkovanie môže zastaviť šírenie ochorenia, je pandémia COVID-19. Toto ochorenie sužuje svet už viac ako rok. Po skúsenostiach, ktoré sú k dispozícii, očkovanie proti COVID-19 predstavuje jednoznačne najúčinnjší spôsob prevencie tohto ochorenia.

Regionálny úrad pre Európu Svetovej zdravotníckej organizácie (ďalej len „WHO/EUROPE“) na dni **od 26. apríla do 2. mája 2021** vyhlásil **16. ročník Európskeho imunizačného týždňa/ European Immunization Week** (z angl. ďalej len „EIW 2021“). Úsilie označované ako „Prevent Protect Immunize“ / „Predchádzať Chrániť Očkovať“ vyjadruje zámer kampane. Patrónkou EIW je dánska korunná princezná Mary.

Už od svojho založenia v roku 2005 sa EIW stal všeobecne uznávanou kampaňou, do ktorej sa zapájajú odborníci v oblastiach starostlivosti o verejné zdravie, zdravotníci v zdravotníckych zariadeniach, deti v predškolských zariadeniach, žiaci základných škôl a študenti stredných

a vysokých škôl, pedagógovia a ďalšie organizácie a inštitúcie, ale i politici. EIW je iniciatíva, ktorej cieľom je zvyšovaním povedomia o význame očkovania podporiť zaočkovanosť v krajinách.

Rovnako ako ostatné krajiny euroregiónu, aj Slovenská republika (ďalej len „SR“) podporuje EIW 2021. Aktivity sú realizované pod záštitou hlavného hygienika SR. Koordinátorom aktivít je Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky (ďalej len „ÚVZ SR“). ÚVZ SR v spolupráci s 36 regionálnymi úradmi verejného zdravotníctva (ďalej len „RÚVZ“) realizuje aktivity zamerané na širokú verejnosť – odbornú aj laickú. Medzi cieľové skupiny patria odborníci, deti a mládež, ale aj rodičia a budúci rodičia. Významnou cieľovou skupinou sú aj marginalizované komunity.

Aktivity EIW 2021 by sa mali vykonávať pod heslom:

“Vaccines bring us closer“/ „Vakcíny nás zblížujú“.

Od vyhlásenia pandémie COVID-19 aj Slovensko pristupuje k riešeniu tejto problematiky zodpovedne. Veľkú úlohu zohráva náš zdravotný systém a zdravotníci, ktorí sú jeho súčasťou. Na úrovni vlády SR sú priebežne vydávané nariadenia, ktorých cieľom je minimalizovať dopad pandémie na jednotlivca, rodinu aj spoločnosť. Ochrana verejného zdravia je v kompetencii hlavného hygienika SR. Pracovníci ÚVZ SR a RÚVZ vykonávajú protiepidemické opatrenia, ktorých cieľom je prerušiť kontakty chorých osôb so zdravými, a tak zabrániť ďalšiemu šíreniu ochorenia v rodine, na pracoviskách a v ďalších sociálnych skupinách. Veľkú úlohu zohráva zodpovedné správanie osôb. Dodržiavaním „ROR“ a ďalších nariadených opatrení môžeme prispieť aj my sami k tomu, aby sme prežili pandémiu bez ochorenia COVID-19.

Uvedomujeme si, že prísne opatrenia v našej krajine nám neumožňujú, aby sa aktivity pri príležitosti EIW 2021 vykonávali v takom rozsahu, ako sme na to boli zvyknutí v minulých rokoch. V rámci svojej činnosti budú zamestnanci MZ SR, ÚVZ SR, RÚVZ a všeobecní lekári poskytovať širokej verejnosti informácie o očkovacích látkach dostupných na pravidelné povinné očkovanie, odporúčané očkovanie a očkovanie proti COVID-19. Aktivity sa budú vykonávať prevažne telefonicky a prostredníctvom elektronickej pošty - emailom. Lekári poskytujú zákonným zástupcom dieťaťa informácie o infekčných ochoreniach a ich možných následkoch alebo komplikáciách, ktorým je možné predchádzať očkovaním, aj pri preventívnych prehliadkach spojených s očkovaním dieťaťa. Informujú aj o prípadných

nežiaducich účinkoch očkovacích látok. Aktivity súvisiace s informovanosťou a edukáciou širokej verejnosti v problematike prenosných ochorení budú vykonávané priebežne a celoročne.

Očkovacie látky zabraňujú ochoreniam, ktoré by inak mohli spôsobiť vážne zdravotné problémy, trvalé zdravotné postihnutie alebo dokonca smrť. Každoročne sa používajú u stoviek miliónov osôb na celom svete. Na rozdiel od liekov na liečbu ochorenia sa očkovacie látky zvyčajne podávajú zdravým osobám na prevenciu ochorenia. Dlhodobé prínosy očkovania preto nemusia byť zrejmé ihneď. Mnohé infekčné ochorenia sú v súčasnosti vďaka očkovaniu veľmi zriedkavé, preto sa na ich negatívne dôsledky niekedy zabúda. Keby sa ľudia prestali očkovať, opäť by sa mnohé z nich mohli objaviť v populácii. Nezabúdajme taktiež na fakt, že dosiahnutím kolektívnej imunity chránime osoby, ktoré z dôvodu veku, zo zdravotných dôvodov alebo z dôvodu kontraindikácie očkovania nemôžu byť očkované.

V 21. storočí má každé dieťa právo na život bez ochorení, ktorým sa dá predísť očkovaním. Tieto ochorenia stále predstavujú významné nebezpečenstvo v európskom regióne WHO. Z tohto dôvodu je naďalej nutné posilňovať očkovacie stratégie v krajinách, rôznymi spôsobmi túto myšlienku šíriť a podporovať.

WHO

WHO Regional Director for Europe Dr Hans Kluge, WHO/Europe Patron Her Royal Highness Crown Princess Mary of Denmark and Danish Minister for Health and Senior Citizens Mr Magnus Heunicke at WHO/Europe's 70th Regional Committee.

„Working together to make the world a safer and healthier place for everyone is the most fitting of legacies to honour those we have lost as a result of this virus, and an invaluable gift to the children of the future.“

Spolupráca na tom, aby sa svet stal bezpečnejším a zdravším miestom pre všetkých, je tým najvhodnejším dedičstvom na počesť tých, ktorých sme stratili v dôsledku tohto vírusu, a neoceniteľným darom pre deti budúcnosti.

Citát z príhovoru dánskej korunnej princeznej Mary k 70. zasadnutiu Regionálneho výboru WHO/EUROPE, 15. septembra 2020, Kodaň, Dánsko

<https://www.euro.who.int/en/about-us/governance/regional-committee-for-europe/70th-session/news/news/2020/09/in-brief-the-70th-session-of-the-who-regional-committee-for-europe-rc70>

Obr. Informačné letáky ku kampani EIW 2021.

Zdroj: WHO/EUROPE:

<https://www.euro.who.int/en/media-centre/events/events/2021/04/european-immunization-week-2021/download-campaign-materials>